

اسفند ماه

۱۳۹۱

مصوب

وزارت جهاد کشاورزی

معاونت امور برنامه ریزی و اقتصادی

کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی

شرح وظایف

کارگروه فرعی تخصصی

آفات و امراض دامی

(با مسئولیت سازمان دامپزشکی کشور)

شماره: ۹۱/۸۸۹۲
تاریخ: ۹۱/۱۲/۱۵
پیوست: دارد

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان دامپزشکی و امور دامی

بسم الله الرحمن الرحیم

جناب آقای دکتر دستور

رئیس محترم سازمان دامپزشکی کشور و رئیس کارگروه فرعی تخصصی آفات و امراض دامی

سلام علیکم

احتراماً، در اجرای ماده (۷) شرح وظایف کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی و تبصره های (۵) و (۶) ذیل آن، ابلاغی طی نامه شماره ۱۲۰۴۶/۲۱ مورخ ۹۱/۲/۴ قائم مقام محترم شورای عالی مدیریت بحران کشور، به پیوست شرح وظایف کارگروه فرعی تخصصی آفات و امراض دامی و نیز این نامه داخلی آن با مسئولیت سازمان دامپزشکی کشور - مصوبه چهارمین جلسه کارگروه تخصصی به تاریخ ۹۱/۱۲/۰۲ - جهت اجرا ابلاغ می گردد.

محمد علی نیکبخت

معاون وزیر و رئیس کارگروه تخصصی
خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	• مقدمه:
	• فصل اول : کلیات
۲	❖ ماده ۱: مستندات
۲	❖ ماده ۲: اهداف
۳	❖ ماده ۳: تعاریف واژه ها و اصطلاحات :
	• فصل دوم : شرح وظایف تخصصی
۵	❖ ماده ۴: شرح وظایف
۵	- برنامه ریزی ، هماهنگی و نظارت در مدیریت آفات و امراض دامی
۶	- پژوهش در مدیریت آفات و امراض دامی
۷	- پیش آگاهی و پیشگیری در مدیریت آفات و امراض دامی
۷	- آمادگی در مدیریت آفات و امراض دامی
۹	- مقابله در مدیریت آفات و امراض دامی
۱۰	- باز سازی در مدیریت آفات و امراض دامی
	• فصل سوم : اعضاء کارگروه
۱۱	❖ ماده ۵: ترکیب اعضای کارگروه
۱۱	- اعضای اصلی :
۱۲	- اعضای همکار :

● مقدمه :

جمعیت رو به رشد جهان باعث گردیده کشورهای جهان تامین غذا و امنیت غذایی را در اولویت برنامه های استراتژیک خود قرار دهند . موقعیت جغرافیایی کشور ایران و تعدد عوامل تهدید کننده تولید محصولات کشاورزی و دامی ، سیاست های حمایتی دولت و توجه شورای عالی مدیریت بحران کشور علی الخصوص درپدیده خشکسالی ، سرمازدگی ، آفات و بیماریهای گیاهی و دامی که از پر مخاطره ترین فعالیت های اقتصادی و امنیت غذایی می باشند به خود معطوف داشته. لذا تشکیل کارگروه فرعی تخصصی آفات وامراض دامی یکی از گروههای تخصصی مورد نیاز در مقاطع قبل و بعد از این پدیده و سایر موارد مطرح در مدیریت بحران کشورذیل کارگروه خشکسالی ، سرمازدگی ومخاطرات بخش کشاورزی تشکیل می گردد.

فصل اول: کلیات

ماده ۱: مستندات

به استناد ماده (۷) شرح وظایف کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات کشاورزی و تبصره های (۵) و (۶) ذیل آن، ابلاغی طی نامه شماره ۱۲۰۴۶/۳۱ مورخ ۹۱/۲/۴ قائم مقام محترم شورای عالی مدیریت بحران، کارگروه فرعی آفات و امراض دامی با مسئولیت سازمان دامپزشکی کشور تشکیل و شرح وظایف و آئین نامه آن تدوین شده است.

ماده ۲: اهداف

اهداف اصلی:

- ۱- پیش آگاهی، پیشگیری، کاهش خسارت و مقابله با بروز، شیوع و اپیدمی آفات و امراض دامی.
- ۲- هدایت، نظارت و توسعه خدمات دامپزشکی به منظور حمایت از تولیدکنندگان و امنیت سرمایه گذاری در بخش کشاورزی.
- ۳- ارتقاء نظام بهره برداری و تقویت سیاست های کشاورزی کشور در حوزه دام طیور و آبزیان.

اهداف فرعی:

- ۱- ساماندهی و هماهنگ کردن کلیه عوامل اجرائی و اقدامات لازم در زمینه فراهم ساختن شرایط در سطح ملی برای پیشگیری، مقابله و کاهش خطرات ناشی از بروز، شیوع، گسترش و اپیدمی آفات و بیماری های دامی

۲ - ارتقاء سطح آگاهی و آمادگی بهره برداران بخش کشاورزی، با برقراری سیستم پایش و مراقبت بیماریها و اطلاع رسانی، هماهنگی و همکاری مسئولین سیاسی، امنیتی، تشکل ها و صاحبان سرمایه در صنعت دام، طیور و آبزیان کشور

۳ - ایجاد بستر مناسب برای فعالیتهای گسترده تولیدی و خدماتی در حوزه عمل دامپزشکی

ماده ۳: تعاریف واژه ها واصطلاحات :

- ❖ **کارگروه تخصصی:** کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات کشاورزی
- ❖ **کارگروه فرعی:** کارگروه فرعی آفات و امراض دامی
- ❖ **آفات و امراض دامی:** منظور کلیه عوامل بیماری زای دامی اعم از ویروسها، باکتری ها، انگل ها و عوامل کاهش دهنده سیستم ایمنی دامها به نحوی که در رشد و تولید محصولات دامی و یا حیات دامها بطور مستقیم ایجاد اختلال می کنند.
- ❖ **بحران:** شرایطی است که در اثر حوادث، رخدادها و عملکردهای طبیعی و انسانی (به جز موارد موضوعه در حوزه های امنیتی و اجتماعی) به طور ناگهانی یا غیر قابل کنترل بوجود می آید و موجب ایجاد مشقت و سختی به یک مجموعه یا جامعه انسانی می گردد و برطرف کردن آن نیاز به اقدامات اضطراری، فوری و فوق العاده دارد.
- ❖ **مدیریت جامع بحران:** فرایند برنامه ریزی، عملکرد و اقدامات اجرائی است که توسط دستگاههای دولتی، غیردولتی و عمومی پیرامون شناخت و کاهش سطح مخاطرات (مدیریت خطرپذیری) و مدیریت عملیات مقابله و بازسازی و باز توانی منطقه آسیب دیده (مدیریت بحران) صورت می پذیرد. در این فرآیند با مشاهده پیش نشانگرها و تجزیه و تحلیل آنها و منابع اطلاعاتی در دسترس تلاش می شود به صورت یکپارچه، جامع و هماهنگ با استفاده از ابزارهای موجود از بحرانها پیشگیری نموده یا در صورت بروز آنها

با آمادگی لازم در جهت کاهش خسارت جانی و مالی به مقابله سریع پرداخته تا شرایط به وضعیت عادی بازگردد.

❖ **چرخه مدیریت بحران** : چهار مرحله مدیریت بحران شامل پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی است.

۱ - **پیشگیری** : مجموعه اقداماتی است که با هدف جلوگیری از وقوع حوادث و یا کاهش آثار زیانبار آن، سطح خطر پذیری جامعه را ارزیابی نموده و با مطالعات و اقدامات لازم سطح آن را تا حد قابل قبول کاهش می دهد .

۲ - **آمادگی** : مجموعه اقداماتی است که توانائی جامعه را در انجام مراحل مختلف مدیریت بحران افزایش میدهد که شامل جمع آوری اطلاعات، برنامه ریزی، سازماندهی، ایجاد ساختارهای مدیریتی، آموزش، تامین منابع و امکانات، تمرین و مانور است.

۳ - **مقابله** : انجام اقدامات و ارائه خدمات اضطراری به دنبال وقوع بحران است که با هدف نجات جان و مال انسانها، تامین رفاه نسبی برای آنها و جلوگیری از گسترش خسارات انجام می شود. عملیات مقابله شامل اطلاع رسانی، هشدار، جست و جو، نجات و امداد، بهداشت، درمان، تامین امنیت، ترابری، ارتباطات، فوریتهای پزشکی، تدفین، دفع پسماندها، مهار آتش، کنترل مواد خطرناک، سوخت رسانی، برقراری شریانهای حیاتی و سایر خدمات اضطراری ذی ربط است.

۴ - **بازسازی و بازتوانی** : بازسازی شامل کلیه اقدامات لازم و ضروری پس از وقوع بحران است که برای بازگرداندن وضعیت عادی به مناطق آسیب دیده با در نظر گرفتن ویژگیهای توسعه پایدار، ضوابط ایمنی، مشارکتهای مردمی و مسائل فرهنگی ، تاریخی ، اجتماعی منطقه آسیب دیده انجام می گیرد. بازتوانی نیز شامل مجموعه اقداماتی است که جهت بازگرداندن شرایط جسمی، روحی و روانی و اجتماعی آسیب دیدگان به حالت طبیعی به انجام می رسد.

فصل دوم : شرح وظایف تخصصی

ماده ۴ : شرح وظایف :

❖ برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت بر مدیریت آفات و امراض دامی:

- ۱ - سیاست گذاری و تعیین راهبرد های جامع در زمینه مدیریت بحران های بهداشتی در جمعیت دامی کشور
- ۲ - تهیه و تدوین کلیه برنامه های راهبردی ، کوتاه مدت ، میان مدت و بلند مدت متناسب با برنامه های پنجساله توسعه اقتصادی ، اجتماعی کشور
- ۳ - برنامه ریزی ملی جهت اجرای نظام نامه کشوری بیماری های غیر مترقبه دامی
- ۴ - برنامه ریزی جهت تامین منابع مالی و اعتباری مورد نیاز و تجهیزات لازم
- ۵ - تایید ، تصویب و انعقاد توافقنامه ، قرارداد و سایر اقدامات به منظور تهیه و تامین منابع از داخل و خارج کشور در قالب قوانین جاری کشور
- ۶ - برنامه ریزی لازم جهت شناسایی ظرفیت ها و استعداد های کشور
- ۷ - تعیین نوع و میزان منابع (امکانات و تجهیزات) مورد نیاز
- ۸ - تهیه دستورالعمل های بکار گیری منابع (امکانات و تجهیزات) مورد نیاز

۹ - هماهنگ نمودن وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های کلیه بخش‌ها، واحدها و تشکیلات دولتی و

غیردولتی در امر مدیریت بحران

۱۰ - بررسی و تصویب پیشنهادهای کارگروه‌های تخصصی زیرمجموعه سرویس ملی

۱۱ - نظارت و ارزشیابی برنامه‌های بهداشت دام در حوادث غیرمترقبه

۱۲ - پیش بینی ساختارهای مدیریتی در مقاطع زمانی عادی و بحرانی برای شناسایی سریع عوامل بیماری

زای دامی و تعیین و تجهیز اکیپ‌های واکنش سریع در برابر حوادث غیر مترقبه

۱۳ - تدوین برنامه‌های نظارتی و ارزیابی طرح‌ها و پروژه‌های ارائه شده

۱۴ - ارزیابی تأثیرات آفات و امراض دامی بر گروه‌های مختلف مشاغل اقتصادی و اجتماعی

۱۵ - فراهم آوردن شرایط قانونی و رسمی برای الزام نیروهای مسلح (بالاخص انتظامی) در همکاری با

پست‌های قرنطینه دامی مستقر در مبادی ورودی مرزهای کشور و نیز پست‌های بین شهری

واستانی

❖ پژوهش در مدیریت آفات و امراض دامی :

۱ - پیش بینی ساختارهای مطالعاتی برای تحلیل، ارزیابی و مدیریت خطر آفات و امراض دامی

۲ - تجزیه و تحلیل داده‌های اطلاعاتی برای شناسایی و تعقیب روند عوامل بیماری‌زا در جمعیت دامی

و تشخیص نیازهای مطالعاتی و تحقیقاتی کاربردی در راستای پیشگیری و مدیریت آفات و امراض دامی

۳ - انجام مطالعات لازم جهت پشتیبانی کارشناسی مدیریت بحران و هدایت پژوهش‌های کاربردی در

زمینه ارتقاء بهداشت دام و فرآورده‌های دامی

۴- تهیه و تدوین آیین نامه ها و دستور العمل های اجرایی و مطالعاتی در سطح ملی و تدوین دستورالعمل های اجرایی واحد های تحت پوشش استانی

❖ **پیش آگاهی و پیشگیری در مدیریت آفات و امراض دامی :**

۱- ایجاد سامانه جامع و یکپارچه مدیریت مخاطرات حوزه بهداشت دام و دامپزشکی و وضعیت بیماریهای دام (از منابع داخلی و خارجی) و در صورت لزوم توسعه ، تقویت و تجهیز این سامانه به تناسب نیاز در سطوح عملیاتی و مقاطع زمانی

۲- جمع آوری آمار، اطلاعات مورد نیاز و اجاد بانک اطلاعات تخصصی جهت ردیابی و مدیریت اپیدمی های دامی

۳- پیش بینی و طراحی سیستم های پیش آگاهی ، شبکه های مراقبت و اطلاع رسانی برای مدیریت و کاهش اثرات زیان بخش آفات و امراض دامی

۴- فراهم آوردن شرایط لازم برای ایجاد و توسعه شبکه های اطلاع رسانی و مدیریتی لازم در مورد مدیریت و کاهش اثرات خسارت بار آفات و امراض دامی از طریق رسانه های گروهی

❖ **آمادگی در مدیریت آفات و امراض دامی :**

۱- برگزاری همایش ها ، کارگاهها و نشست های علمی - تخصصی با موضوع بهداشت در حوادث غیر مترقبه به منظور تبادل اطلاعات و بهره گیری از پتانسیل مراکز و مجامع تخصصی علمی و اجرایی کشور

۲- تدوین برنامه های آموزشی ، فرهنگی ، تخصصی و عمومی برای آشنا ساختن مردم با مسائل مربوط به آفات و امراض دامی

۳- طراحی و برگزاری کارگاههای آموزشی و ترویجی ، سمینارها به صورت ملی ، منطقه ای و بین المللی

- ۴ - برگزاری مانورهای مختلف جهت ارتقاء آمادگی نیروهای واکنش سریع
- ۵ - هماهنگ نمودن وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های کلیه بخش‌ها، واحدها و تشکیلات دولتی و غیردولتی در امر مدیریت بحران
- ۶ - همکاری و عضویت در برنامه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی مقابله با حوادث و بحران‌ها
- ۷ - آموزش و افزایش آگاهی مردم، جمعیت‌های در معرض خطر و گروه‌های ذینفع در امر پیشگیری - آمادگی، مقابله و بازسازی
- ۸ - تربیت و سازماندهی نیروهای فنی و متخصص دامپزشکی غیردولتی و تیم‌های ملی تشخیص نقاط بحرانی و پیشگیری
- ۹ - آموزش و بازآموزی داوطلبان در قالب شبکه‌های محلی و ملی
- ۱۰ - اعزام اکیپ‌های امدادی دامپزشکی غیر دولتی جهت یاری رساندن به نیروهای دامپزشکی محلی و نظارت بر آنها
- ۱۱ - تهیه امکانات و تسهیلات کمک‌رسانی و امداد و نجات جمعیت دامی و گونه‌های نادر حیات وحش (اسکان موقت، امکانات حمل و نقل و آب و غذا و ...)
- ۱۲ - برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی برای آشنا ساختن عموم با مسائل مربوط به آفات و امراض دامی
- ۱۳ - تنظیم و انتشار گزارش فعالیت‌های کارگروه فرعی به صورت نشریات علمی و فنی، بولتن‌های خبری، اطلاعیه و اعلامیه‌های ضروری
- ۱۴ - ایجاد بانک واکسن، مواد بیولوژیک و مواد ضدعفونی و... جهت تجهیز اکیپ‌های واکنش سریع در سطح ملی و یا نزدیکترین محل به مناطق در معرض خطر

❖ **مقابله در مدیریت آفات و امراض دامی :**

- ۱ - شناسایی و بهره گیری از ظرفیت های ملی و بین المللی جهت مقابله با خسارات ناشی از آفات و امراض دامی و حوادث غیر مترقبه.
- ۲ - راه اندازی مرکز کنترل و مدیریت بحران در مناطق آسیب دیده .
- ۳ - هماهنگی و سازماندهی بین کلیه نقش آفرینان و اعزام اکیپ های امدادی دامپزشکی غیر دولتی به مناطق آسیب دیده به منظور ارائه خدمات مورد نیاز .
- ۴ - کنترل و نظارت بر اقدامات بهداشتی- درمانی و تغذیه ای در جمعیت دامی در معرض خطر و حادثه دیده .
- ۵ - تهیه امکانات و تسهیلات کمک رسانی و امداد و نجات جمعیت دامی و گونه های نادر حیات وحش (اسکان موقت، امکانات حمل و نقل، آب و غذا و) .
- ۶ - اقدام در جهت خرید دام در مناطق آسیب دیده از دامداران .
- ۷ - واکسیناسیون دامها علیه بیماریهای مختلف .
- ۸ - سمپاشی اماکن دامی و بدن دامها و ضدعفونی کردن جایگاه دام ها .
- ۹ - حذف دامهای آلوده به بیماریهای واگیردار و مشترک بین انسان و دام .
- ۱۰ - ایجاد قرنطینه و امحاء لاشه های دام، طیور در مناطق آسیب دیده .
- ۱۱ - بررسی اثرات آفات و امراض دامی بر کمیت و کیفیت محصولات دامی و ارائه راهکارهای مناسب به منظور مقابله با آنها .
- ۱۲ - توزیع منابع اعتباری اختصاص یافته برای مقابله با بحران ایجاد شده در بخش دام و طیور.

❖ باز سازی در مدیریت آفات و امراض دامی :

۱ - پیش بینی ساختارهای مدیریتی در مقاطع زمانی عادی و بحرانی جهت برآورد صدمات و خسارات حاصله .

۲ - جمع آوری آمار و اطلاعات از مناطق خسارت دیده جهت برآورد خسارات وارده .

۳ - برنامه ریزی جهت تامین منابع موردنیاز باز سازی خسارات وارد شده به بهره برداران .

۴ - تخصیص وام های کم بهره و برنامه های حمایتی جهت بهره برداران .

۵ - آگاه نمودن بهره برداران در خصوص منابع و تجهیزات استانی و کشوری .

فصل سوم: اعضاء کارگروه

ماده ۵: ترکیب اعضاء کارگروه

❖ اعضاء اصلی:

- رئیس سازمان دامپزشکی کشور (رئیس کارگروه)
- نماینده سازمان دامپزشکی کشور در کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی (دبیر کارگروه فرعی)
- معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان
- معاون تشخیص و درمان
- معاون اداری و پشتیبانی
- مدیرکل برنامه، بودجه و اقتصاد دامپزشکی
- مدیرکل دفتر بهداشت دام
- مدیرکل دفتر بهداشت طیور
- مدیرکل دفتر بهداشت آبزیان
- مدیرکل دفتر قرنطینه
- مدیرکل نظارت بهداشتی
- مدیرکل دفتر دارو، درمان

- مدیرکل آزمایشگاه مرجع

- مدیرکل امور اداری و پشتیبانی

- مدیرکل فاوا

- مسئول حراست سازمان

- رئیس هسته تدوین قوانین

- مسئول اداره روابط عمومی

- مسئول امور بین الملل

- نماینده مدیریت مخاطرات بخش کشاورزی

- نماینده موسسه واکسن و سرم سازی رازی

- نماینده سازمان نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران

- نماینده معاونت امور دام

- نماینده صندوق بیمه کشاورزی

❖ اعضای همکار :

- نماینده سازمان مدیریت بحران کشور

- نماینده دانشکده دامپزشکی

- نماینده سازمان هواشناسی

تبصره ۱: باستناد تبصره (۵) ماده (۷) شرح وظایف کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی، ریاست کارگروه فرعی آفات و امراض دامی با رئیس سازمان دامپزشکی کشور می باشد که با حکم رئیس کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی منصوب می شود.

تبصره ۲: باستناد تبصره (۵) ماده (۷) شرح وظایف کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی، رئیس و دبیر کارگروه فرعی آفات و امراض دامی به عنوان اعضای اصلی (نماینده سازمان مربوطه) در کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی خواهند بود.

تبصره ۳: هریک از نمایندگان پس از معرفی توسط مقام مسئول دستگاه متبوع با حکم رئیس کارگروه فرعی برای مدت دو سال به عضویت کارگروه فرعی تخصصی آفات و امراض دامی منصوب می شوند.

تبصره ۴: کارگروه فرعی می تواند بر حسب نیاز در موضوع مورد بحث از افراد دیگر جهت شرکت در جلسات بدون حق رأی دعوت بعمل آورد.

تبصره ۵: کارگروه می تواند برای پیشبرد امور مربوطه به خود نسبت به تشکیل زیر کارگروه های فرعی از میان اعضای کارگروه فرعی، هیأت علمی دانشگاه، و مؤسسات آموزش عالی، متخصصان، کارشناسان دستگاههای اجرائی اقدام نماید.

تبصره ۶: کارگروه فرعی می تواند بنا به ضرورت نسبت به ادغام و انحلال زیر کارگروههای فرعی اقدام نماید.

تبصره ۷: آئین نامه داخلی کارگروه فرعی خشکسالی و سرمازدگی پس از تصویب در کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی توسط رئیس کارگروه فرعی ابلاغ خواهد شد.

این شرح وظایف در پنج ماده و هفت تبصره پس از تصویب در چهارمین جلسه مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۲ کارگروه تخصصی خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی، طی نامه شماره ۹۱/۸۸۹۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۵ به رئیس محترم سازمان دامپزشکی کشور به عنوان رئیس کارگروه فرعی تخصصی آفات و امراض دامی جهت اجرا ابلاغ می گردد.